

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 44/2012-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť J. B. a P. B., obaja bytom K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice Západ v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1969/ZA-KE-2011, postupom Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 346/2011, postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 107/11 a uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 451/2011-9 zo 6. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. a P. B. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2011 doručená sťažnosť J. B. a P. B., obaja bytom K. (ďalej len „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Obvodného oddelenia Policajného zboru Košice Západ (ďalej len „obvodné oddelenie“) v konaní vedenom pod ČVS: ORP-1969/ZA-KE-2011, postupom Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 346/2011, postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 107/11 a uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 451/2011-9 zo 6. októbra 2011.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že v apríli 2011 sa v istej lokalite v K. stali účastníkmi incidentu, keď boli napadnutí manželským párom a ich dvoma psami. Podľa ich vyjadrenia im boli počas incidentu spôsobené viaceré zranenia. Sťažovatelia uviedli, že v dôsledku týchto udalostí privolali na miesto činu hliadku Policajného zboru (ďalej len hliadka PZ“), ktorá podľa ich názoru nepostupovala v súlade so zákonom tak, aby došlo k zabezpečeniu dôkazov a objasneniu prípadu. Sťažovatelia súčasne uviedli, že hliadka PZ ich v súvislosti s podaním trestného oznámenia odkázala na obvodné oddelenie.

Podľa vyjadrenia sťažovateľov z dôvodu nesprávneho postupu policajtov manželský pár aj so svojimi psami „len tak“ odišiel z miesta činu a hneď sa ponáhlal na obvodné oddelenie podať trestné oznámenie na nich. Sťažovatelia uviedli, že na základe trestného oznámenia bolo voči nim začaté trestné stíhanie a bolo im vznesené obvinenie za trestnú činnosť, a to uznesením obvodného oddelenia v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1969/ZA-KE-2011. Proti tomuto rozhodnutiu o vznesení obvinenia, ako aj proti uzneseniu o pribratí znalca z odboru zdravotníctva podali sťažovatelia sťažnosti, o ktorých rozhodla

okresná prokuratúra uzneseniami sp. zn. 2 Pv 346/2011 z 27. júna 2011 tak, že ich zamietla. Proti uvedeným rozhodnutiam podali sťažovatelia generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) návrh na ich zrušenie podľa § 363 a násl. Trestného poriadku. Listom generálnej prokuratúry č. k. IV Pz 107/11-9 z 19. augusta 2011 boli sťažovatelia vyrozumení o tom, že nebol zistený dôvod na zrušenie napadnutých rozhodnutí.

Sťažovatelia namietali predovšetkým to, že podľa ich názoru neboli v danom prípade splnené zákonné predpoklady na vznesenie obvinenia a že orgány činné v trestnom konaní tak učinili „*od brucha*“, len na základe tvrdení obsiahnutých v trestnom oznámení „*bez nejakého svedeckého dokazovania*“.

Sťažovatelia ďalej uviedli, že vzhľadom na to, že sa domnievali, že postupom orgánov činných v trestnom konaní (obvodného oddelenia v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1969/ZA-KE-2011 a okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 346/2011) a postupom generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 107/2011 došlo k porušeniu ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, 16. septembra 2011 doručili sťažnosť ústavnému súdu. O sťažnosti sťažovateľov rozhodol ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 451/2011-9 zo 6. októbra 2011 tak, že ju v časti, ktorou sťažovatelia namietali postup a rozhodnutia obvodného oddelenia a okresnej prokuratúry, odmietol ako podanú oneskorene, a v časti, ktorá smerovala proti postupu a vyrozumeniu generálnej prokuratúry, ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

V aktuálnej sťažnosti sťažovatelia okrem spomínaného postupu a rozhodnutí obvodného oddelenia, okresnej prokuratúry a generálnej prokuratúry namietali aj označené uznesenie ústavného súdu. V tejto súvislosti sťažovatelia vyslovili názor, že aj uvedeným rozhodnutím ústavný súd porušil ich práva, keď časť ich sťažnosti odmietol ako podanú oneskorene. Sťažovatelia sa domnievajú, že ústavný súd v tomto smere nepočítal správne plynutie lehoty na podanie sťažnosti proti rozhodnutiam obvodného oddelenia a okresnej prokuratúry, pretože tá podľa nich uplynula až 27. októbra 2011, teda dva mesiace

od doručenia vyrozumienia generálnej prokuratúry, a preto podľa nich bola sťažnosť v tejto časti podaná v lehote podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže ústavnému súdu bola doručená 16. septembra 2011. Sťažovatelia prejavili nespokojnosť aj s tou časťou rozhodnutia ústavného súdu, ktorou bola ich sťažnosť proti vyrozumieniu generálnej prokuratúry odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Podľa ich názoru ústavný súd ani v tomto smere nezaujal správny právny názor, pretože ako uviedli, generálna prokuratúra neakceptovala žiadne ich návrhy na „zákonnú zmenu“ v rámci trestného konania.

Na základe uvedených skutočností sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd prijal ich sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

«1. Ústavný súd konštatuje, že postavenie sťažovateľov, v trestnom konaní vedenom na OO PZ Košice - Západ pod ČVS: ORP-1969/ZA-KE-2011 a vedenom na Okresnej prokuratúre Košice II pod č. 2 Pv 346/2011, ako obvinených je založené na nesprávnom právnom posúdení, v zmysle ustanovení § 2 ods. 10 a ods. 12 Trestného poriadku, všetkých okolností potrebných k tomuto posúdeniu, resp. je založené bez akéhokoľvek dokazovania, ktoré schválila aj Generálna prokuratúra SR, teda že sa týmto jej aktom jedná o nezákonný zásah porušovateľa do subjektívnych práv sťažovateľov, a teda že orgány činné v trestnom konaní, t. j. OO PZ Košice - Západ, Okresná prokuratúra Košice II a aj Generálna prokuratúra SR, svojim postupom v uvedenom trestnom konaní, sťažovateľom porušili, resp. sťažovateľom odopreli právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Ústavný súd ďalej konštatuje, že senát ústavného súdu, pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov podanej súdu dňa 16. 9. 2011 vydaním uznesenia č. II. ÚS 451/2011-9 zo dňa 6. 10. 2011, sťažovateľom porušil, resp. sťažovateľom odoprel právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Ústavný súd SR ukladá porušovateľom povinnosť zdržať sa ďalšieho nezákonného, v zmysle Trestného poriadku a aj v zmysle zákona o ústavnom súde, porušovania práv sťažovateľov a ukladá mu súčasne obnoviť stav pred zásahom, t. j. pred určením postavenia sťažovateľov ako obvinených, v uvedenom trestnom konaní, teda postaviť sťažovateľov späť

na postavenie svedkov - poškodených v uvedenom trestnom konaní, znova vykonať „dôkladne“ dokazovanie a následne „zákonne“ rozhodnúť.

4. Ústavný súd SR ukladá porušovateľom, aby vykonali opatrenia na to, aby v budúcnosti sa neopakovali prípady, že trestné oznámenie podávané priamo na mieste spáchaného skutku niektorou zo strán účastníkov tohto skutku kvôli zabezpečeniu dôkazného materiálu, vykonaniu neodkladných, resp. neopakovateľných úkonov atď., bolo zasahujúcimi príslušníkmi PZ považované len za akúsi skutočnosť odôvodňujúcu začatie trestného stíhania, o ktorej sa títo dozvedeli „inak“ ako z trestného oznámenia, pri ktorej majú postupovať „len“ primerane podľa ustanovenia § 199 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko slovo „primerane“ príslušníci PZ si v praxi zamieňajú za slová „môže postupovať“ alebo skôr „nemusí postupovať“ a teda takto dochádza k zmareniu cit. úkonov a k priestoru na pokus vyvinenia sa pravých páchatel'ov páchaných skutkov tým, že títo nelenia, a obrazne povedané „berú nohy na plecía“ a utekajú na Oddelenie PZ v pôsobnosti ktorého sa stali trestné skutky s tým, aby urýchlene podali trestné oznámenie na pravých poškodených.

5. Ústavný súd SR priznáva náhradu trov vynaložených s'ťažovateľmi počas už tu uvedeného trestného konania a počas konania na Ústavnom súde SR o tejto s'ťažnosti v sume 200 EUR do rúk s'ťažovateľov do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľov smerujúce proti postupu a rozhodnutiam obvodného oddelenia v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1969/ZA-KE-2011, postupu a rozhodnutiam okresnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Pv 346/2011 a postupu a vyrozumeniu generálnej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. IV Pz 107/2011, ústavný súd zistil, že tieto už boli predmetom skúmania ústavného súdu. Túto skutočnosť potvrdili aj samotní sťažovatelia, keď uviedli, že o ich sťažnosti pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutiami označených orgánov verejnej moci rozhodol ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 451/2011-9 zo 6. októbra 2011 tak, že v časti ju odmietol ako podanú oneskorene a v časti ju odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Podľa ustanovenia § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka vecí, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietali porušenie zásad spravodlivého konania postupom a rozhodnutiami obvodného oddelenia, okresnej

prokuratúry a generálnej prokuratúry, bola už ústavným súdom prerokovaná a rozhodnutá, pričom dôvody jej odmietnutia (oneskorenosť a zjavná neopodstatnenosť) nemožno odstrániť žiadnym spôsobom ani aktívnym prístupom sťažovateľov ako účastníkov konania, ústavný súd túto časť sťažnosti už na jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre neprípustnosť (obdobne napr. III. ÚS 445/2010).

Vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovatelia namietali porušenie zásad spravodlivého procesu uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 451/2011-9 zo 6. októbra 2011.

Podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa ním navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že rozhodnutia ústavného súdu, ktoré sú účastníkmi konania namietané ako protiústavné alebo odporujúce medzinárodným dohovorom, ktorými je Slovenská republika viazaná, nemožno preskúmať v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy. O ochranu základných práv a slobôd sa v takomto prípade možno uchádzať iba podľa medzinárodných dohovorov o ľudských právach a základných slobodách pred orgánmi vytvorenými na ochranu práv priznaných medzinárodnými dohovormi (mutatis mutandis II. ÚS 60/90, III. ÚS 320/05, III. ÚS 326/2010). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľov aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri predbežnom prerokovaní odmietol pre neprípustnosť.

Vzhľadom na to, že ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, bolo už ďalej bezpredmetné rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov vyplývajúcich zo sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2012